

Bc. Veronika Skýpalová
Psychologické aspekty svátosti smíření v římskokatolické církvi

Posudek vedoucího diplomní práce

Autorka se zabývá z psychologického hlediska tématem výrazně interdisciplinární povahy a daří se jí se zdarem tyto psychologické aspekty vyhmátnout, v literárně přehledové části pojednat a v empirické části ověřit a prohloubit. V literárně přehledové části prokazuje široký záběr do relevantní literatury v českém a anglickém jazyce zasahující za rámec psychologie i do oblasti teologie a filosofie. Prokazuje, že s touto literaturou dovede tvořivě a samostatně zacházet. Pojednává podrobně problematiku formace svědomí a pocitů viny, dotýká se tu též oblasti výchovy a psychoterapie. Exponuje tak témata, jimiž se zabývá v části empirické. Podrobuje psychologické analýze fenomén zpovědi – svátosti smíření. Rámuje toto téma do širšího rámce historického a přibližuje jej tak, jak se jím v současnosti zabývá pastorální psychologie a psychopatologie. V našich podmínkách tak pro psychologii vydobývá další, dosud její přítomností příliš nepoznačený prostor. Činí tak s důkladnou znalostí literatury k tématu.

Umožňuje jí to pak v druhé části práce formulovat smysluplné okruhy problémů, jimiž se zabývá ve svém kvalitativně pojatém výzkumu. Zabývá se v ní na základě výpovědí respondentů subjektivním prožíváním úkonu zpovědi ve všech jeho složkách, jeho průběhem i okolnostmi a také subjektivně prožívaným vlivem osoby zpovědníka. Pokouší se zjistit, zda a nakolik zpovědní praxe může přispět k rozvoji osobnosti penitenta. Do výzkumu zahrnula posléze 12 respondentů, mužů i žen. Podrobně, citlivě a plasticky přibližuje na základě odpovědí získané v rozhovoru psychologické prožívání zpovědi a hledá osobnostní i vývojové souvislosti. Hodně se věnuje emočním reakcím respondentů v souvislosti s prostředím a okolnostmi zpovědi i jejím vlivem na motivační složku osobnosti a na sebepoznání. Svá zjištění dokládá přehlednými tabulkami a podrobuje je rozboru a diskusi.

Nezůstává u výzkumu kvalitativního. Inspirována jeho výsledky pokouší se uchopit některé aspekty problému i cestou kvantitativního výzkumu, v němž si klade zejména otázku vlivu stálé osoby zpovědníka versus zpovědníka náhodného, anonymního. K tomu účelu sestavila inventář tvrzení, k nimž se účastníci průzkumu vyjadřovali. Podařilo se jí získat 144 vyplněných dotazníků, což v této souvislosti je úctyhodné číslo. Získané výsledky dopodrobna popisuje a podrobuje statistickému zkoumání. Dospívá zde ke konzistentním výsledkům, jež předkládá a zevrubně analyzuje a diskutuje. Vyvozuje možné důsledky pro další výzkumné zkoumání i pro přípravu budoucích zpovědníků a pro jejich praxi. V přehledných závěrech formou odpovědí na otázky předkládá výtěžek své práce. V příloze uvádí protokoly z rozhovorů.

Práci kol. Veroniky Skýpalové považuji za zdařilou, ač volbou tématu i jeho pojetím si ji nikterak neusnadnila. Tato práce se může stát předmětem obhajoby s reálnou nadějí na úspěšné obhájení. Doporučuji přednesení výsledků práce v prostředí potenciálních zájemců (skupina pro náboženskou psychologii ČMPS aj.) a k publikaci.

19.1.2009

PhDr. Jaroslav Šturma